

Lublin, 10 września 2021 r.

RIO – II – 600/27/2021

Pan Jerzy Lewczuk
Wójt Gminy Izbica
ul. Gminna 4
22 - 375 Izbica

Szanowny Panie Wójcie

W dniach od 10 maja do 28 czerwca 2021 r. (z uzasadnionymi przerwami) Regionalna Izba Obrachunkowa w Lublinie przeprowadziła kompleksową kontrolę gospodarki finansowej gminy Izbica. Protokół kontroli podpisano 14 lipca 2021 r.

W zakresie niektórych nieprawidłowości wyeliminowanych w trakcie kontroli, co do których udzielono stosownego instruktażu – nie formułowano wniosków pokontrolnych.

Poniżej podaję stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia oraz wnioski co do sposobu ich wyeliminowania, stosownie do przepisów art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2137).

W załączniku do wystąpienia pokontrolnego wskazuję osoby odpowiedzialne za stwierdzone nieprawidłowości.

1. W zakresie rachunkowości i sprawozdawczości:

1.1. Ewidencjonowanie operacji na kontach nieujętych w zakładowym planie kont – str. 7 protokołu.

Zapisów o zdarzeniach dokonywać na kontach przewidzianych do stosowania w zakładowym planie kont, w związku z przepisami art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a i ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2021 r. poz. 217 z późn. zm.). Jeżeli zamieszczona w zakładowym planie kont liczba kont syntetycznych jest niewystarczająca w stosunku do potrzeb prowadzenia prawidłowej ewidencji – uzupełniać go o konta zgodne co do treści ekonomicznej, zgodnie z przepisami § 20 ust. 1 pkt 1 i 3 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r. poz. 342), powoływanego w dalszej części tego wystąpienia jako „rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.”.

1.2. Nieprawidłowości w zakresie dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości, polegające na:

- niewprowadzeniu – do zakładowego planu kont Urzędu – konta pozabilansowego 991 „Rozrachunki z inkasentami z tytułu pobieranych przez nich podatków podlegających przypisaniu na kontach podatników”, mimo występowania operacji podlegających ewidencji na tym koncie,
- wskazaniu niejednoznacznych zasad ewidencjonowania środków trwałych na koncie 013 „Pozostałe środki trwałe”,
- nieokreśleniu zasad powiązania kont ksiąg pomocniczych z kontami księgi głównej – str. 7-8 protokołu.

Dokonać zmian dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości, przez:

- wprowadzenie do zakładowego planu kont Urzędu - konto 991 „Rozrachunki z inkasentami z tytułu pobieranych przez nich podatków podlegających przypisaniu na kontach podatników”,
 - wskazanie jednoznacznych zasad ewidencjonowania środków trwałych na koncie 013 „Pozostałe środki trwałe”,
 - określenie zasad powiązania kont ksiąg pomocniczych z kontami księgi głównej,
- stosownie do przepisów art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a oraz ust. 2 ustawy o rachunkowości w związku z przepisami § 12 ust. 1 pkt 1 lit. b rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 208 poz. 1375).

1.3. Prowadzenie ewidencji szczegółowej do niektórych kont Urzędu – inną techniką niż określona w dokumentacji opisującej przyjęte zasady prowadzenia rachunkowości – str. 8 - 9 protokołu.

Księgi rachunkowe prowadzić w sposób określony w dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości, w związku z przepisami art. 10 ust. 1 pkt 3 ustawy o rachunkowości.

Prowadząc księgi rachunkowe przy użyciu komputera, zapewnić trwałość dokonanych w nich zapisów, automatyczną kontrolę ciągłości zapisów, przenoszenie obrotów lub sald oraz stosować właściwe procedury i środki chroniące przed zniszczeniem, modyfikacją lub ukryciem zapisów, zgodnie z przepisami art. 13 ust. 5 i art. 23 ust. 1 i 5 powołanej ustawy.

1.4. Przypadki nieterminowego uregulowania zobowiązania – str. 11 - 12 protokołu.

Wydatków publicznych dokonywać w terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań, stosownie do przepisów art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305).

1.5. Nieprawidłowe prowadzenie ewidencji analitycznej środków trwałych w zakresie gruntów komunalnych, polegające na:

- prowadzeniu ewidencji bez podziału na podgrupy i rodzaje,

- ujęciu gruntów, oznaczonych w ewidencji geodezyjnej symbolem „dr” (drogi) w niewłaściwej grupie rodzajowej (2 – „Obiekty inżynierii lądowej i wodnej”), ujęciu różnych działek w jednej pozycji lub ujęciu ich łącznie z wartością budowli drogowych, a w konsekwencji naliczanie odpisów umorzeniowych od wartości gruntu,
- niebieżącym ujęciu rozchodu gruntów – str. 13 - 16 protokołu.

Ewidencję analityczną środków trwałych, w tym gruntów, prowadzić w podziale na podgrupy i rodzaje środków trwałych, zgodnie z klasyfikacją rodzajową środków trwałych określoną rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 3 października 2016 r. w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych (KŚT) (Dz. U. z 2016 r. poz. 1864), w związku z przepisami art. 40 ust. 3 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 995), w sposób umożliwiający ustalenie wartości początkowej poszczególnych środków trwałych, stosownie do zasad funkcjonowania konta 011 „Środki trwałe”, określonych w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.

Do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego wprowadzać, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym, odzwierciedlając w nich stan rzeczywisty, stosownie do przepisów art. 20 ust. 1 i art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

- 1.6. *Ujęcie na koncie 080 „Środki trwałe w budowie (inwestycje)” operacji dotyczących wydatków bieżących niezwiązanych bezpośrednio z wytworzeniem środków trwałych i sfinansowanie ich ze środków § 605 „Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych” – str. 16 protokołu.*

Na koncie 080 „Środki trwałe w budowie (inwestycje)” ewidencjonować koszty pozostające w bezpośrednim związku z nabyciem lub wytworzeniem środków trwałych, mając na uwadze przepisy art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2 i ust. 8 ustawy o rachunkowości oraz zasady funkcjonowania tego konta, określone w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.

Wydatki na zakup opracowań związanych z rozwojem gminy planować w wydatkach bieżących w § 4300 „Zakup usług pozostałych”, zgodnie z „Klasyfikacją paragrafów wydatków i środków (z objaśnieniami)”, stanowiącą załącznik Nr 4 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1053 z późn. zm.).

- 1.7. *Wykazanie – w sprawozdaniu Rb-PDP za 2020 r. – zawyżonych skutków decyzji wydanych przez organ podatkowy w zakresie rozłożenia na raty zapłaty zaległości i odroczenia terminu płatności w podatku od nieruchomości (o 20.517 zł) i środków transportowych (o 6.223 zł) – str. 26 protokołu.*

W sprawozdaniu Rb-PDP „Sprawozdanie z wykonania dochodów podatkowych gminy” wykazywać kwoty stanowiące rzeczywiste skutki decyzji o rozłożeniu na raty zapłaty zaległości podatkowych i odroczenia terminu płatności, za kolejne okresy sprawozdawcze w roku,

w którym została wydana decyzja, zgodnie z przepisami § 3 ust. 1 pkt 11 lit. b w związku z § 7 ust. 4 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego”, stanowiącej Załącznik Nr 36 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1564 z późn. zm).

Sporządzić skorygowane sprawozdanie Rb-PDP za 2020 r. oraz przekazać je do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie, Zespół Zamiejscowy w Zamościu, w terminie 5 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia, w związku z przepisami § 24 ust. 9 cytowanej „Instrukcji...”; załączyć szczegółową informację o wielkościach dokonanych korekt ze wskazaniem, że zostały one dokonane w wyniku kontroli przeprowadzonej przez RIO.

- 1.8. *Przeprowadzenie inwentaryzacji gruntów pod drogami oraz budowli drogowych na 31 grudnia 2019 r. przez porównanie danych konta syntetycznego z ewidencją analityczną – str. 27 - 28 protokołu.*

Inwentaryzację drogą weryfikacji przeprowadzać porównując dane ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikując wartość inwentaryzowanych składników, stosownie do przepisów art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy o rachunkowości.

2. W zakresie budżetu gminy:

2.1. W zakresie dochodów budżetowych:

- 2.1.1. *Przypadki nieopodatkowania gruntów podatkiem rolnym i od nieruchomości – str. 32, 33, 36, 37 protokołu.*

W celu zapewnienia powszechności opodatkowania podatkiem rolnym i od nieruchomości dokonywać okresowej weryfikacji danych zawartych w ewidencji podatkowej z ewidencją gruntów i budynków, w związku z przepisami art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2020 r. poz. 2052 z późn. zm.).

Opodatkowywać posiadaczy gminnych nieruchomości lub ich części należnym podatkiem rolnym i od nieruchomości, mając na uwadze przepisy art. 3 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 333) oraz art. 2 ust. 1 pkt 1 i art. 3 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1170 z późn. zm.).

Ustalić stan prawny gruntów wskazanych w protokole kontroli, a następnie opodatkować je należnym podatkiem od nieruchomości, mając na uwadze art. 3 ust. 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

- 2.1.2. *Niesprawdzanie/nieprawidłowe sprawdzanie deklaracji podatkowych, o czym świadczy:*
- *zwolnienie z podatku od nieruchomości gruntów wykorzystywanych do działalności w zakresie pomocy społecznej oraz działalności kulturalnej i sportowej, mimo niepodjęcia przez Radę Gminy uchwały wprowadzającej zwolnienia w tym zakresie,*

- *opodatkowanie podatkiem od środków transportowych pojazdów za nieprawidłowy okres oraz z zastosowaniem nieprawidłowej stawki – str. 33, 34, 43-44 protokołu.*

Sprawdzać przedkładane deklaracje podatkowe, w celu stwierdzenia ich formalnej poprawności oraz ustalenia stanu faktycznego, w zakresie niezbędnym do stwierdzenia jego zgodności z przedstawionymi dokumentami, stosownie do przepisów art. 272 pkt 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2021 r. poz. 1540).

Zwracać uwagę na wykazywane w deklaracjach na podatek od nieruchomości dane w zakresie przedmiotów podlegających zwolnieniu z tego podatku, w związku z przepisami art. 6 ust. 10 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, celem wykazania w sprawozdaniu Rb-PDP kwot stanowiących rzeczywiste skutki obniżenia górnych stawek podatków oraz udzielonych przez gminę ulg i zwolnień.

W razie wątpliwości co do poprawności złożonej deklaracji wzywać podatników do udzielenia, w wyznaczonym terminie, niezbędnych wyjaśnień lub do uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny, ze względu na które dane zawarte w deklaracji podaje się wątpliwości, zgodnie z przepisami art. 274a § 2 Ordynacji podatkowej.

Z podatku od nieruchomości zwalniać grunty na zasadach określonych w uchwale Rady Gminy, w związku z przepisami art. 7 ust. 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych. W sytuacji niepodjęcia przez Radę Gminy uchwały wprowadzającej zwolnienia z podatku od nieruchomości opodatkowywać podatkiem od nieruchomości – grunty zgodnie z przepisami art. 2 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 5 ust. 1 pkt 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

Przy opodatkowaniu pojazdów podatkiem od środków transportowych stosować stawki właściwe dla danego rodzaju pojazdu, w związku z przepisami art. 8 i art. 10 ust. 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

Datę powstania obowiązku podatkowego w podatku od środków transportowych ustalać od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym środek transportowy został zarejestrowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a w przypadku nabycia środka transportowego zarejestrowanego – od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym środek transportowy został nabyty, mając na uwadze, że zarejestrowanie środka transportowego oznacza jego rejestrację, z wyjątkiem rejestracji czasowej, w rozumieniu przepisów o ruchu drogowym, pamiętając, że rejestracja czasowa nie wywiera skutków podatkowych, zgodnie z przepisami art. 9 ust. 4 i 4b powołanej ustawy.

Opodatkować prawidłowo podatników, wskazanych w protokole kontroli, z uwzględnieniem okresu przedawnienia zobowiązań podatkowych, wskazanego w przepisach art. 70 § 1 Ordynacji podatkowej.

2.1.3. Nieprawidłowe sporządzenie deklaracji na podatek od nieruchomości przez Urząd Gminy na 2020 r., przez:

- *wykazanie nieprawidłowej powierzchni gruntów i budynków ustawowo zwolnionych z tego podatku,*
- *złożenie niekompletnie wypełnionej deklaracji,*
- *wykazanie powierzchni niestanowiących odrębnych nieruchomości lokali mieszkalnych, oddanych w najem osobom fizycznym, jako zwolnionych ustawowo – str. 34-36 protokołu.*

W deklaracji na podatek od nieruchomości wykazywać rzetelne dane w zakresie przedmiotów podlegających opodatkowaniu bądź zwolnieniu z tego podatku, stosownie do przepisów art. 6 ust. 9 pkt 1 i ust. 10 w związku z przepisami art. 3 ust. 1 pkt 4 lit. a ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, celem wykazania w sprawozdaniu Rb-PDP kwot stanowiących rzeczywiste skutki obniżenia górnych stawek podatków oraz udzielonych przez gminę ulg i zwolnień.

Deklarację na podatek od nieruchomości składać zgodnie z treścią rubryk wzoru formularza deklaracji zawartego w załącznikach do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 30 maja 2019 r. w sprawie wzorów informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych oraz deklaracji na podatek od nieruchomości (Dz. U. z 2019 r., poz. 1104).

2.1.4. Przypadki nieprawidłowego opodatkowania osób fizycznych, w tym:

- *opodatkowanie podatkiem rolnym i leśnym – jedną decyzją wymiarową – gruntów stanowiących współwłasność małżonków oraz gruntów stanowiących odrębną własność jednego z nich,*
- *przypadek opodatkowania podatkiem rolnym gruntów z zastosowaniem nieprawidłowej stawki,*
- *opodatkowania użytków rolnych niezgodnie z ewidencją gruntów i budynków,*
- *nieprzeprowadzenie postępowania wyjaśniającego, mającego na celu ustalenie, czy zaistniały przesłanki do przeniesienia obowiązku podatkowego w podatku rolnym z właściciela na dzierżawcę gruntu – str. 37 - 38 protokołu.*

Przy opodatkowywaniu gruntów uwzględniać przepisy art. 21 ust. 1 ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne, zgodnie z którymi podstawę wymiaru podatków stanowią dane zawarte w ewidencji gruntów i budynków.

Przy opodatkowaniu gruntów stanowiących współwłasność, uwzględniać zasadę, że grunty te stanowią odrębny przedmiot opodatkowania, a obowiązek podatkowy ciąży solidarnie na wszystkich współwłaścicielach, stosownie do przepisów art. 3 ust. 1 pkt 1 i ust. 4 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, art. 3 ust. 5 ustawy o podatku rolnym i art. 2 ust. 4 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o podatku leśnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 888 z późn. zm.). Zasada solidarności polega na tym, że obowiązek podatkowy dotyczy w całości każdego ze współwłaścicieli gruntów i nie podlega podziałowi w stosunku do wielkości ich udziałów we współwłasność, przy czym do odpowiedzialności solidarnej za zobowiązania podatkowe stosuje się przepisy ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 2020 r. poz. 1740 z późn. zm.), w związku z art. 91 Ordynacji podatkowej.

Grunty, stanowiące odrębną własność małżonków oraz grunty, będące w posiadaniu jednego z małżonków opodatkowywać w drodze odrębnych decyzji wymiarowych, w związku z przepisami art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy o podatku rolnym oraz art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy o podatku leśnym.

Dla każdego z podatników prowadzić odrębne konto szczegółowe z tytułu podatków (tj. odrębne konto dla współwłaścicieli i odrębne konto dla właściciela), zgodnie z przepisami § 11 ust. 3 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego.

Użytki rolne stanowiące gospodarstwo rolne opodatkowywać podatkiem rolnym z zastosowaniem stawki w wysokości równowartości pieniężnej 2,5 q żyta od 1 ha przeliczeniowego, mając na uwadze przepisy art. 2 ust. 1, art. 4 ust. 1 pkt 1 i art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy o podatku rolnym.

Doprowadzić do zgodności danych zawartych w ewidencji podatkowej z danymi ewidencji gruntów i budynków, w celu ustalenia prawidłowej podstawy opodatkowania podatkiem rolnym, leśnym i od nieruchomości. Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi (Ws) opodatkować podatkiem od nieruchomości, stawką przewidzianą dla tych gruntów, zgodnie z przepisami art. 5 ust. 1 pkt 1 lit. b ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, mając na uwadze przepisy art. 1a ust. 2a pkt 2 tej ustawy.

Przestrzegać zasady, że w przypadku umowy dzierżawy zawartej między właścicielem i dzierżawcą, obowiązek podatkowy w podatku rolnym ciąży na właścicielu gruntów, z wyjątkiem gruntów lub ich części, stanowiących własność Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego oraz gruntów gospodarstwa rolnego wydzierżawionych w całości lub w części na podstawie umowy zawartej stosownie do przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników lub przepisów dotyczących uzyskiwania rent strukturalnych, zgodnie z przepisami art. 3 ust. 1 pkt 1 i ust. 3 ustawy o podatku rolnym.

Prawidłowo opodatkować właścicieli i posiadaczy gruntów, wskazanych w protokole kontroli, z uwzględnieniem okresu przedawnienia prawa do wymiaru zobowiązań podatkowych i okresu przedawnienia zobowiązań podatkowych, wskazanego w przepisach art. 68 i art. 70 § 1 Ordynacji podatkowej.

2.1.5. Nieprawidłowości w zakresie stosowania ulg w zapłacie podatków, polegające na :

- *odroczeniu termin płatności podatku w sytuacji gdy na dzień złożenia wniosku podatnik posiadał zaległości podatkowe,*
- *niewyznaczeniu stronie – przed wydaniem decyzji częściowo uwzględniającej wniosek podatnika – siedmiodniowego terminu do wypowiedzenia się w sprawie zebranego materiału dowodowego – str. 39 - 41 protokołu.*

Ulg w spłacie zobowiązań podatkowych w zakresie odraczania lub rozkładania na raty zaległości podatkowych udzielać zgodnie z przepisami art. 67a § 1 pkt 2 i 3 w związku z art. 210 § 1 pkt 4 i 6 Ordynacji podatkowej, mając na uwadze przepisy art. 51 § 1 tej ustawy.

Przed wydaniem decyzji częściowo uwzględniającej wniosek podatnika w sprawie o ulgę w zapłacie podatku, wyznaczać stronie siedmiodniowy termin do wypowiedzenia się w sprawie zebranego materiału dowodowego, stosownie do przepisów art. 200 § 1 w związku z art. 123 Ordynacji podatkowej.

W sytuacji gdy podatnik nie dotrzyma określonego w decyzji terminu płatności odroczonego podatku lub zaległości podatkowej bądź terminu płatności którejkolwiek z rat, na jaki został rozłożony podatek lub zaległość podatkowa, odsetki za zwłokę egzekwować z uwzględnieniem przepisów art. 53 § 4 w związku z art. 49 § 2 i art. 259 § 1 pkt 1 ustawy Ordynacja podatkowa.

2.1.6. Przypadki niewystawiania tytułów wykonawczych podatnikom posiadającym zaległości podatkowe, skutkujące dopuszczeniem do przedawnienia (w kwocie 415 zł z tytułu podatku rolnego). Wykazywanie na kontach dłużników przedawnionych zobowiązań podatkowych – str. 45 protokołu.

Podjąć konsekwentne czynności zmierzające do wszczęcia postępowania egzekucyjnego w stosunku do osób posiadających zaległości podatkowe, w związku z przepisami art. 6 § 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2020 r. poz. 1427 z późn. zm.). Po bezskutecznym upływie wyznaczonego w upomnieniu terminu płatności, wystawiać tytuły wykonawcze, mając na uwadze przepisy art. 6 § 1 w związku z art. 26 § 1 tej ustawy.

Zobowiązania podatkowe, które zgodnie z przepisami art. 70 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa uległy przedawnieniu, odpisywać z kont podatników, mając na uwadze przepisy art. 59 § 1 pkt 9 tej ustawy oraz przepisy art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

2.1.7. Niedokonywanie waloryzacji czynszu najmu lokali użytkowych – str. 49 protokołu.

Dokonywać waloryzacji czynszu z tytułu najmu lokali użytkowych, zgodnie z postanowieniami zawartych umów, w związku z przepisami art. 659 § 1 Kodeksu cywilnego i art. 42 ust. 5 ustawy o finansach publicznych.

2.1.8. Niepobranie odsetek od nieterminowo wnoszonych należności z tytułu najmu i dzierżawy – str. 49 i 50 protokołu.

Od nieterminowo regulowanych należności cywilnoprawnych pobierać odsetki za zwłokę w wysokości określonej w umowie, a w przypadku braku uregulowania umownego – odsetki ustawowe za opóźnienie, stosownie do przepisów art. 481 § 1 i 2 Kodeksu cywilnego, mając na uwadze przepisy art. 42 ust. 5 ustawy o finansach publicznych.

2.1.9. Przypadki niezawiadomienia właścicieli nieruchomości o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, w związku ze zmianą stawki tej opłaty i w konsekwencji zaniżenie tej opłaty o 690 zł – str. 54 protokołu.

W przypadku uchwalenia nowej stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi zawiadamiać właścicieli nieruchomości o wysokości tej opłaty, stosownie do przepisów art. 6m ust. 2a ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U z 2021 r., poz. 888) w związku z art. 6k ust. 3 tej ustawy

2.2. W zakresie wydatków budżetowych:

2.2.1. Nieprawidłowości w zakresie regulaminu wynagradzania pracowników urzędu, polegające na wprowadzeniu przesłanek przyznawania dodatku specjalnego niezgodnych z przepisami ustawy o pracownikach samorządowych – str. 56 protokołu.

Dostosować postanowienia regulaminu wynagradzania pracowników w zakresie przesłanek przyznawania dodatku specjalnego do przepisów art. 36 ust. 5 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1282), zgodnie z którymi może być on przyznany z tytułu okresowego zwiększenia obowiązków służbowych lub powierzenia dodatkowych zadań, mając na uwadze, że zgodnie z przepisami art. 39 ust. 2 pkt 2 tej ustawy w regulaminie wynagradzania wójt może określić wyłącznie warunki i sposób przyznawania tego dodatku.

2.2.2. Ustalenie wynagrodzenia zasadniczego zastępcy wójta w wysokości przekraczającej maksymalny poziom przewidziany dla tego stanowiska w rozporządzeniu w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (przy zatrudnieniu w niepełnym wymiarze czasu pracy), a w konsekwencji wypłacenie w okresie od 1 kwietnia 2021 r. do 31 maja 2021 r. zawyżonego wynagrodzenia (łącznie o 2.160 zł) – str. 57 i 58 protokołu.

Wynagrodzenie zasadnicze zastępcy wójta gminy ustalać w wysokości nieprzekraczającej maksymalnego poziomu określonego w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 15 maja 2018 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2018 r. poz. 936 z późn. zm.), w związku z przepisami art. 37 ust. 1 pkt 5 ustawy o pracownikach samorządowych, mając na uwadze zachowanie proporcjonalności wynagrodzenia za pracę i innych świadczeń związanych z pracą, do wymiaru czasu pracy pracownika, w myśl przepisów art. 29² § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1320 z późn. zm.).

Rozważyć wystąpienie do zastępcy wójta o zwrot nadpłaconej kwoty wynagrodzenia lub jej wyegzekwowanie od osoby odpowiedzialnej za nieprawidłowe ustalenie, stosując zasady określone w przepisach działu piątego ustawy Kodeks pracy.

2.2.3. Nieprawidłowości w zakresie wynagrodzeń pracowników polegające na:

- *ustaleniu sekretarzowi wynagrodzenia zasadniczego i dodatku funkcyjnego w wysokości przekraczającej maksymalny poziom przewidziany dla zajmowanego przez niego stanowiska w obowiązującym w jednostce regulaminie wynagradzania (przy zatrudnieniu w niepełnym wymiarze czasu pracy), co skutkowało wypłaceniem w okresie od 1 kwietnia 2021 r. do 31 maja 2021 zawyżonego wynagrodzenia (łącznie o 1.340 zł),*
- *niewskazanie bądź ustalenie pracownikowi niewłaściwej kategorii zaszeregowania – str. 58 - 60 protokołu.*

Wynagrodzenie zasadnicze i dodatek funkcyjny pracowników ustalać w wysokości nie wyższej niż maksymalne, określone w obowiązującym w jednostce regulaminie wynagradzania, w związku z przepisami art. 39 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 pkt 2 ustawy o pracownikach samorządowych, mając na uwadze zachowanie proporcjonalności wynagrodzenia za pracę i innych świadczeń związanych z pracą, do wymiaru czasu pracy pracownika, w myśl przepisów art. 29² § 1 ustawy Kodeks pracy.

Przyznawać pracownikom właściwe kategorie zaszeregowania wynagrodzeń zasadniczych, przewidzianych dla danego stanowiska w prawidłowo opracowanym „Regulaminie”, w związku z przepisami art. 39 ust. 1 ustawy o pracownikach samorządowych.

Rozważyć wystąpienie do sekretarza o zwrot nadpłaconej kwoty wynagrodzenia lub jej wyegzekwowanie od osoby odpowiedzialnej za nieprawidłowe ustalenie, stosując zasady określone w przepisach działu piątego ustawy Kodeks pracy.

2.2.4. Nieudzielenie – wójtowi oraz pracownikowi – niewykorzystanego urlopu wypoczynkowego za lata poprzednie w terminie ustawowym – str. 62 protokołu.

Urlopu niewykorzystanego w danym roku udzielać pracownikom najpóźniej do dnia 30 września następnego roku kalendarzowego, stosownie do przepisów art. 168 ustawy Kodeks pracy.

2.2.5. Nieterminowe zamieszczenie – na stronie internetowej – planów postępowań o udzielenie zamówień publicznych w latach 2018-2020 – str. 71 protokołu.

Plan postępowań o udzielenie zamówień, przewidywanych do przeprowadzenia w danym roku finansowym, zamieszczać w Biuletynie Zamówień Publicznych i na stronie internetowej zamawiającego, nie później niż w terminie 30 dni od dnia przyjęcia budżetu lub planu finansowego, stosownie do przepisów art. 23 ust. 1 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1129 z późn. zm.).

2.2.6. Zawarcie – w dokumentacji zamówienia na przebudowę boiska sportowego – sprzecznych zapisów dotyczących warunku udziału w postępowaniu w zakresie zdolności zawodowej – str. 72-73 protokołu.

Warunki udziału w postępowaniu określać w sposób umożliwiający ocenę zdolności wykonawcy do należytego wykonania zamówienia, w szczególności wyrażając je jako minimalne poziomy zdolności, stosownie do przepisów art. 112 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych, mając na uwadze art. 16 pkt 2 tej ustawy.

2.2.7. Żądanie od wykonawców – w ogłoszeniu o zamówieniu na przebudowę boiska sportowego – wskazania w ofercie „imion i nazwisk osób wykonujących czynności przy realizacji zamówienia wraz z informacją o kwalifikacjach zawodowych lub doświadczeniu tych osób” oraz od wykonawcy, którego ofertę wybrano – przed podpisaniem umowy – dokumentów potwierdzających posiadanie uprawnień przez kierownika budowy, mimo nieokreślenia warunków udziału w tym zakresie – str. 73-74 protokołu.

Podmiotowych środków dowodowych na potwierdzenie spełniania warunków udziału w postępowaniu żądać od wykonawców, jeżeli zostały one określone przez zamawiającego,

stosownie do przepisów art. 124 pkt 2 i art. 126 ust. 1 w związku z art. 57 pkt 2 ustawy Prawo zamówień publicznych.

2.2.8. Niezawarcie – w informacji z otwarcia ofert na przebudowę boiska sportowego – wszystkich wymaganych informacji – str. 74 protokołu.

Niezwłocznie po otwarciu ofert, udostępniać na stronie internetowej prowadzonego postępowania wszystkie informacje wymagane przepisami art. 222 ust. 5 ustawy Prawo zamówień publicznych.

2.2.9. Niesporządzenie protokołu postępowania na przebudowę boiska sportowego. Wskazanie – w protokole postępowania na budowę Centrum Turystyczno-Edukacyjno-Kulturalnego – nieprawidłowej wartości zamówienia – str. 74-75, 77 protokołu.

Dokumentować przebieg postępowania o udzielenie zamówienia, sporządzając w jego toku protokół postępowania, stosownie do przepisów art. 71 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych, zawierający co najmniej informacje wymagane przepisami art. 72 ust. 1 powołanej ustawy, zgodne z faktycznym przebiegiem postępowania.

2.2.10. Wskazanie – w ogłoszeniach o udzieleniu zamówień na przebudowę boiska sportowego i na budowę Centrum Turystyczno-Edukacyjno-Kulturalnego – nieprawidłowej wartości zamówień – str. 75 i 79 protokołu.

W ogłoszeniu o wyniku postępowania o udzielenie zamówienia klasycznego o wartości mniejszej niż progi unijne, zamieszczanym w Biuletynie Zamówień Publicznych na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 3 i art. 309 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych, zawierać prawidłowe informacje, w zakresie określonym w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 23 grudnia 2020 r. w sprawie ogłoszeń zamieszczanych w Biuletynie Zamówień Publicznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 2439).

2.2.11. Nieterminowy zwrot zabezpieczenia należytego wykonania umowy na przebudowę boiska sportowego oraz wadium wniesionych w postępowaniu na budowę Centrum Turystyczno-Edukacyjno-Kulturalnego – str. 75 - 77 protokołu.

Wnoszone przez wykonawców zamówień publicznych zabezpieczenia należytego wykonania umów zwracać w terminach określonych przepisami art. 453 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych.

Zwrotu wadium – wniesionego w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego – dokonywać niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 7 dni od dnia: upływu terminu związania ofertą, zawarcia umowy w sprawie zamówienia publicznego lub unieważnienia postępowania o udzielenie zamówienia, z wyjątkiem sytuacji gdy nie zostało rozstrzygnięte odwołanie na czynność unieważnienia albo nie upłynął termin do jego wniesienia, zgodnie z przepisami art. 98 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych.

2.2.12. Nieprawidłowości związane z realizacją budowy Centrum Turystyczno-Edukacyjno-Kulturalnego, polegające na:

- przekazaniu wykonawcy placu budowy po upływie ponad miesiąca od terminu ustalonego w umowie,
- niewyegzekwowanie od wykonawcy wszystkich obowiązków wynikających z umowy (dokonywania wpisów w dzienniku budowy przez kierownika budowy),
- zgłoszeniu zastrzeżeń do złożonych przez wykonawcę projektów umów o podwykonawstwo, które nie dotyczyły ustawowych przesłanek takich zastrzeżeń, co uniemożliwiło wykonawcy realizację zamówienia z udziałem podwykonawców – str. 79-81 protokołu.

Przestrzegać postanowień zawieranych umów w sprawach zamówień publicznych, w szczególności umów o roboty budowlane, egzekwując od wykonawców realizację obowiązków wynikających z tych umów, w związku z przepisami art. 647 ustawy Kodeks cywilny, mając na uwadze - wynikający z art. 431 ustawy Prawo zamówień publicznych - obowiązek współdziałania przy wykonaniu umowy w celu należytej realizacji zamówienia.

Zastrzeżenia do projektu umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane zgłaszać w formie pisemnej, pod rygorem nieważności, w terminie określonym zgodnie z art. 437 ust. 1 pkt 2 ustawy Prawo zamówień publicznych, w przypadku gdy: nie spełnia ona wymagań określonych w dokumentach zamówienia, przewiduje ona termin zapłaty wynagrodzenia dłuższy niż 30 dni od dnia doręczenia wykonawcy, podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy faktury lub rachunku, czy też zawiera ona postanowienia niezgodne z art. 463 powołanej ustawy, stosownie do jej art. 464 ust. 3.

2.2.13. Ustalenie wartości zamówienia na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych, udzielonego na okres od 7.09.2020 r. do 31.03.2021 r. bez uwzględnienia łącznej wartości zamówienia z okresu poprzednich lub następujących 12 miesięcy – str. 82 protokołu.

Przed wszczęciem postępowania o udzielenie zamówienia publicznego ustalać – z należytą starannością – wartość tego zamówienia, na podstawie całkowitego szacunkowego wynagrodzenia wykonawcy, bez podatku od towarów i usług, zgodnie z przepisami art. 28 ustawy Prawo zamówień publicznych, mając na uwadze, że:

- jeżeli zamawiający planuje udzielić zamówienia na usługi w częściach, z których każda stanowi przedmiot odrębnego postępowania – wartością zamówienia jest łączna wartość poszczególnych części zamówienia, stosownie do art. 30 ust. 1 powołanej ustawy,
- podstawą ustalenia wartości zamówienia na usługi powtarzające się lub podlegające wznowieniu w określonym czasie jest: rzeczywista łączna wartość kolejnych zamówień tego samego rodzaju, udzielonych w ciągu poprzednich 12 miesięcy lub w poprzednim roku budżetowym lub roku obrotowym, z uwzględnieniem zmian ilości lub wartości zamawianych usług, które mogły wystąpić w ciągu 12 miesięcy następujących od udzielenia pierwszego zamówienia, albo łączna wartość zamówień, których zamawiający zamierza udzielić w terminie 12 miesięcy następujących po pierwszej usłudze, zgodnie z przepisami art. 35 ust. 1 tej ustawy.

2.2.14. Umożliwienie wykonawcy – w zaproszeniu do negocjacji w trybie zamówienia z wolnej ręki na odbiór i zagospodarowanie odpadów – polegania na zdolnościach innych podmiotów w celu potwierdzenia spełnienia warunków udziału w postępowaniu, czym dopuszczono możliwość powierzenia realizacji części usług podwykonawcom – str. 82-83 protokołu.

Udzielając zamówienia w trybie z wolnej ręki na podstawie przepisów art. 214 ust. 1 pkt 11-13 ustawy Prawo zamówień publicznych, nie dopuszczać możliwości powierzenia wykonania części zamówienia podwykonawcy, która dotyczy głównego przedmiotu zamówienia, stosownie do przepisów art. 214 ust. 9 w związku z art. 118 ust. 2 powołanej ustawy.

2.2.15. Niewyegzekwowanie od wykonawcy usług odbioru i zagospodarowanie odpadów, obowiązku złożenia oświadczeń i dokumentów wymaganych w zaproszeniu do negocjacji na potwierdzenie spełnienia warunków udziału w postępowaniu i brak podstaw wykluczenia – str. 83 protokołu.

W postępowaniu prowadzonym w trybie zamówienia z wolnej ręki egzekwować od wykonawcy obowiązek złożenia oświadczenia, o którym mowa w art. 125 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych (o ile zamawiający nie odstąpił od żądania jego złożenia), oraz podmiotowych środków dowodowych, nie później niż wraz z zawarciem umowy w sprawie zamówienia publicznego, stosownie do postanowień art. 217 ust. 2 i 3 tej ustawy.

Oświadczenia oraz inne dokumenty i informacje składane przez zamawiającego i wykonawców, stanowiące załączniki do protokołu postępowania, przechowywać wraz z protokołem przez okres 4 lat od dnia zakończenia postępowania o udzielenie zamówienia, w sposób gwarantujący ich nienaruszalność, zgodnie z przepisami art. 78 ust. 1 w związku z art. 73 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych.

2.2.16. Nieterminowe zamieszczenie na stronie internetowej informacji o udzieleniu zamówienia na odbiór i zagospodarowanie odpadów oraz niezamieszczenie w Biuletynie Zamówień Publicznych (do dnia kontroli) ogłoszenia o udzieleniu tego zamówienia – str. 85 protokołu.

Ogłoszenie o wyniku postępowania o udzielenie zamówienia na podstawie art. 214 ust. 1 pkt 11-14 ustawy Prawo zamówień publicznych, zamieszczać w Biuletynie Zamówień Publicznych niezwłocznie, ale nie później niż w terminie 14 dni od dnia zakończenia postępowania, na zasadach określonych w dziale III rozdziale 2 tej ustawy, stosownie do jej art. 216 ust. 3.

2.2.17. Zawyżenie kwoty zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej (o 65,43 zł) – str. 87 protokołu.

Kwotę zwrotu podatku akcyzowego ustalać jako iloczyn prawidłowej ilości oleju napędowego zakupionego przez producenta rolnego, wynikającej z faktur VAT, i stawki zwrotu podatku na 1 litr oleju napędowego, obowiązującej w dniu złożenia wniosku o zwrot podatku, w ramach rocznego limitu, stosownie do przepisów art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 10 marca 2006 r. o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej (Dz. U. z 2019 r., poz.2188).

2.2.18. Dopuszczenie – w umowie na realizację zadania publicznego z zakresu wspierania i upowszechniania kultury fizycznej – możliwości dokonywania przesunięć pomiędzy poszczególnymi rodzajami kosztów, mimo nieokreślenia wielkości i zasad dokonywania takich zmian, co skutkowało przyjęciem od podmiotu realizującego zadanie, sprawozdania końcowego zawierającego – we wszystkich rodzajach kosztów – inne kwoty wydatków, niż wskazane w ofercie – str. 89 - 90 protokołu.

Umowę na realizację zadań publicznych wskazanych w przepisach art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2020 r. poz. 1057 z późn. zm.), sporządzać zgodnie z ramowym wzorem, określonym w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Przewodniczącego Komitetu do Spraw Pożytku Publicznego z dnia 24 października 2018 r. w sprawie wzorów ofert i ramowych wzorów umów dotyczących realizacji zadań publicznych oraz wzorów sprawozdań z wykonania tych zadań (Dz. U. z 2018 r. poz. 2057), mając na uwadze, że podmioty przyjmujące zlecenie realizacji zadania publicznego zobowiązane są do wykonania zadania publicznego w zakresie i na zasadach określonych w tej umowie, w myśl przepisów art. 16 ust. 1 cytowanej ustawy.

Dokonywać kontroli i oceny realizacji zleconych zadań publicznych, w szczególności prawidłowości wykorzystania środków publicznych otrzymanych na ich realizację, mając na uwadze, że jedną z form tej kontroli jest rzetelna weryfikacja sprawozdań z wykonania zadań publicznych składanych przez dotowane podmioty, stosownie do przepisów art. 17 pkt 3 w związku z art. 16 ust. 1 i art. 18 ust. 1 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Sprawdzać przestrzeganie przez dotowane podmioty postanowień zawartych umów na realizację zadań publicznych, w zakresie wykorzystania dotacji, mając na uwadze, że naruszenie tych postanowień może skutkować pobraniem dotacji w nadmiernej wysokości, w związku z przepisami art. 252 ust. 3 ustawy o finansach publicznych.

3. W zakresie mienia komunalnego:

3.1. Nieprawidłowości przy sprzedaży nieruchomości, polegające na:

- *niezawiadomieniu – na piśmie – osoby ustalonej jako nabywca nieruchomości o miejscu i terminie zawarcia umowy sprzedaży*
- *niesporządzeniu informacji o wyniku przetargu – str. 94 protokołu.*

Osobę ustaloną jako nabywca nieruchomości zawiadamiać na piśmie o miejscu i terminie zawarcia umowy sprzedaży, najpóźniej w ciągu 21 dni od dnia rozstrzygnięcia przetargu, mając na uwadze prawo do odstąpienia od zawarcia umowy i zatrzymania wadium, w sytuacji gdy osoba ta nie przystąpi bez usprawiedliwienia do zawarcia umowy w miejscu i w terminie podanych w zawiadomieniu, przy czym w zawiadomieniu zamieszcza się informację o tym uprawnieniu, zgodnie z przepisami art. 41 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2020 r. poz. 1990 z późn. zm.).

Sporządzać i podawać do publicznej wiadomości informację o wyniku przetargu, zgodnie z przepisami § 12 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz. U. z 2014 r. poz. 1490 z późn. zm.).

3.2. Niesporządzenie wykazu nieruchomości przeznaczonych do oddania w dzierżawę – str. 94 - 95 protokołu.

Sporządzać i podawać do publicznej wiadomości wykaz nieruchomości przeznaczonych do oddania w dzierżawę, stosownie do przepisów art. 35 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami, mając na uwadze, że obowiązek ten nie dotyczy oddawania nieruchomości w dzierżawę na czas oznaczony do 3 miesięcy, chyba że po umowie zawartej na czas oznaczony do 3 miesięcy strony zawierają kolejne umowy, których przedmiotem jest ta sama nieruchomość, zgodnie z przepisami art. 35 ust. 1b tej ustawy.

Jeżeli uważa Pan, że wśród wniosków zawartych w tym wystąpieniu są takie, które naruszają prawo przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie, przysługuje Panu – zgodnie z art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie w ciągu 14 dni od otrzymania tego wystąpienia.

Jednocześnie informuję, że – stosownie do przepisu art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – jest Pan zobowiązany zawiadomić Izbę o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub o przyczynach ich niewykonania – w formie pisemnej i elektronicznej (plik w formacie Microsoft Word (*.doc) lub Rich Text Format (*.rtf) na adres: wkgf@lublin.rio.gov.pl), w terminie 30 dni od daty doręczenia Panu tego wystąpienia, mając na uwadze przepisy art. 27 tej ustawy.

Jacek Grządka

Do wiadomości:

Rada Gminy Izbica